

B. Osobitná časť

K článku I (zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov)

K § 293ex ods. 1 až 3

S cieľom zmiernenia ekonomických dopadov na odvádzateľov poistného v dôsledku krízovej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19 sa navrhuje odpustenie povinnosti zaplatiť poistné zamestnávateľom alebo povinne nemocensky poistenou a povinne dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou (SZČO) za apríl 2020, prípadne za ďalšie obdobie, ktoré môže ustanoviť vláda Slovenskej republiky nariadením. Poistné, ktoré platí zamestnanec, a odvádzajú ho jeho zamestnávateľ, je zamestnávateľ naďalej povinný odvieť v pôvodných termínoch splatnosti.

Táto výnimka sa bude týkať zamestnávateľov alebo povinne poistených SZČO, ktorí v mesiaci apríl 2020 najmenej na 15 dní uzatvorili prevádzky napr. na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia č. OLP/2777/2020 z 29. marca 2020.

Navrhuje sa aj, aby vláda Slovenskej republiky mohla nariadením ustanoviť ďalšie obdobie, za ktoré nie sú zamestnávateľ alebo povinne poistená SZČO, povinní zaplatiť poistné, ako aj podmienky, za ktorých ho nie sú povinní zaplatiť.

Uzatvorenie prevádzky preukáže zamestnávateľ alebo povinne poistená SZČO čestným vyhlásením, ktoré predloží Sociálnej poisťovni najneskôr do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý nie je povinná zaplatiť poistné, t.j. za apríl 2020 ho predloží najneskôr do 11. mája 2020, keďže 8. mája 2020 je štátny sviatok.

K § 293ex ods. 4

Navrhuje sa, aby sa na účely posúdenia nároku na nemocenské dávky a dôchodkové dávky pri SZČO a na dôchodkové dávky pri zamestnancoch zamestnávateľa uvedeného v § 7 ods. 2 (napr. likvidátor) alebo zamestnancoch, ktorí sú štatutárnym orgánom zamestnávateľa a majú najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, alebo ktorí sú členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a majú najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, podmienka zaplata poistného (zákonom alebo nariadením) považovala v prípade odpustenia povinnosti zaplatiť poistné podľa odsekov 1 a 2 za splnenú. Uvedené sa navrhuje z dôvodu, aby aj osobám, ktoré nezaplatia odpustené poistné vznikol nárok na nemocenskú alebo dôchodkovú dávku.

K § 293ex ods. 5

Za obdobie, za ktoré nebudú povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie zaplatené, a to z dôvodu navrhovaného oslobodenia zamestnávateľa od povinnosti platiť poistné a povinné príspevky, nedôjde ani k zvýšeniu sumy na osobnom účte sporiteľa v príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti, čo sa môže negatívne prejavovať aj na výške starobného dôchodku z II. piliera. Navrhuje sa preto, aby sa z dôvodu účasti poistenca na starobnom dôchodkovom sporení v období podľa navrhovaného § 293ex ods. 1 a 2, neznižovala suma jeho starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a minimálneho dôchodku.

K článku II (Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

K bodom 1 a 3 (§ 70 ods. 9, § 72an)

Navrhuje sa rozšíriť okruh žiadateľov o príspevok v rámci projektu na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, realizovaný podľa § 54 ods. 1 písm. e), aj o tých žiadateľov, ktorí

- si svoje daňové a odvodové povinnosti, resp. pohľadávky voči úradu práce, sociálnych vecí a rodiny plnia aj dodatočne formou povolenia platby dlžných súm v splátkach (prostredníctvom splátkového kalendára), alebo
- z dôvodu straty tržieb v mesiaci marec 2020 neboli schopní splniť svoje daňové a odvodové povinnosti, resp. pohľadávky voči úradu práce, sociálnych vecí a rodiny za mesiac február 2020; v takýchto prípadoch sa podmienky podľa § 70 ods. 7 písm. a), b) a d) za mesiac február 2020 budú považovať za splnené.

K bodu 2

Legislatívno-technická úprava.

K článku III (zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

K § 123aw

Z dôvodu opatrení, ktoré sa navrhujú vykonať v zákone č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov v súvislosti s platením poistného zamestnávateľa alebo samostatne zárobkovo činné osoby, u ktorých v dôsledku krízovej situácie spôsobenej ochorením COVID-19 a šírením koronavírusu SARSCoV-2 na území Slovenskej republiky došlo na základe rozhodnutia príslušného orgánu k uzatvoreniu ich prevádzok, a ktoré sa týkajú oslobodenia od platenia poistného, sa navrhuje, aby za rovnakých podmienok boli oslobodení aj od platenia povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

K článku IV (zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

K § 87r

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 650/2004 Z. z. má zamestnávateľ povinnosť platiť príspevky za zamestnanca uvedeného v § 2 ods. 2 písm. b), t. j. za zamestnanca vykonávajúceho prácu zaradenú na základe rozhodnutia orgánu štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie. Podľa § 13 ods. 3 je zamestnávateľ povinný za takéhoto zamestnanca platiť a odvádzať príspevky minimálne vo výške 2 % z hrubej mzdy. U zamestnávateľa, u ktorého v dôsledku krízovej situácie spôsobenej ochorením COVID-19 a šírením koronavírusu SARSCoV-2 na území Slovenskej republiky došlo na základe

rozhodnutia príslušného orgánu k uzatvoreniu ich prevádzok, sa navrhuje oslobodenie od platenia týchto príspevkov, a to za splnenia osobitných podmienok ustanovených v navrhovanom prechodnom ustanovení v zákone č. 461/2003 Z. z. Oslobodenie od platenia povinných príspevkov sa navrhuje v mesiaci apríl 2020 (§ 293ex ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.), prípadne aj počas ďalšieho obdobia, ak na základe navrhovaného § 293ex ods. 2 vláda Slovenskej republiky nariadením ustanoví ďalšie obdobie, za ktoré zamestnávateľ alebo povinne poistená SZČO nie sú povinní zaplatiť poistné.

K čl. V (účinnosť)

Vzhľadom na mimoriadnu naliehavosť sa navrhuje, aby zákon nadobudol účinnosť už dňom vyhlásenia.